

2014WMC32

VERSLAG van de vergadering van de Statencommissie Wonen, Maatschappij en Cultuur van 12 mei 2014 in het Provinciehuis van Utrecht

Aanwezig:

Mw. drs. U.P. Blom (voorzitter) mw. A.M.A. Pennarts (gedeputeerde), drs. R.E. de Vries (gedeputeerde), mw. drs. F.M. Alsem (VVD), mw. A.C. Boelhouwer (GroenLinks), M.H.O. Boer (SP), mw. E.J. Broere (PVV), drs. K.E. Driehuijs (PvdA), J. Fastl (GroenLinks), J. Germs (VVD), mw. W.M.M. Hoek (50PLUS), drs. A.H.L. Kocken (VVD), J. Marchal (SGP), mw. drs. J.C.M. Versteeg (D66), mw. P.J. van Viegen MSc (PvdA) tot ca. 20.45 uur, A.J. Schaddelee (ChristenUnie), drs. T.W. Schipper (SP);

Van ambtelijke zijde aanwezig: mw. M.L. Engelsman (commissiegriffier) en mw. G. van Weerd (verslag);

Met kennisgeving afwezig: drs. J.G. Boerkamp (D66), mw. H.J. Keller (PvdD) alsmede dr. I. Thonon (D66).

1. Opening

De voorzitter, mevrouw Blom opent de vergadering met een woord van welkom. De berichten van verhindering worden doorgenomen.

2. Vaststellen agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Mededelingen

Gedeputeerde De Vries deelt mede dat er op 6 oktober a.s. een werkbezoek gepland is in het kader van wonen. Dat zou onder voorbehoud in de regio Woerden plaatsvinden. Hij stelt voor na te denken over de vraag of wellicht een meer thematische insteek voor dit werkbezoek wenselijk is. Wellicht dat dit beter aansluit bij vragen en wensen van deze commissie. Hij nodigt de commissieleden uit dienaangaande ideeën aan te dragen, bij bv. bij de behandeling van agendapunt 9.

Gedeputeerde Pennarts verwijst naar de termijnagenda, koersdocument Nieuwe Hollandse Waterlinie. Helaas is er in de tot standkoming van dit stuk wat vertraging opgetreden. Overigens gaat het hier niet om een document dat uitsluitend door de provincie Utrecht wordt opgesteld maar door 5 provincies. Dit document zal wat later dan voorzien aan de commissie worden voorgelegd.

4. Verslag Statencommissie Wonen, Maatschappij en Cultuur van 24 maart 2014

Het verslag van deze vergadering wordt ongewijzigd vastgesteld.

5. Rondvraag

Mevrouw Broere verwijst naar een krantenartikel uit het AD over het signaal van de gemeenten Bunnik, De Bilt, Utrechtse Heuvelrug, Wijk bij Duurstede en Zeist dat zij te weinig geld hebben om de taken in de jeugdzorg van het rijk over te nemen. Zij stelt namens de PVV de volgende vragen:

- Hoe lang is dit bekend want de korting is niet nieuw?
- Klopt het dat GS deze noodkreet onderschrijven?
- Waarom is de geschetste situatie nooit besproken in de commissie WMC?
- Moeten we in het ergste geval actie ondernemen?

Gedeputeerde Pennarts antwoordt dat de brief is verschenen namens de vijf gemeenten uit Zuid-Oost Utrecht. Het gaat hier om meer dan een korting op de jeugdzorg. Die korting is al langer bekend. De problemen die nu gesignaleerd worden, hebben te maken met het woonplaatsbeginsel. Er is een verschil tussen het benodigde budget dat de zorgaanbieders opgeven aan de gemeenten en het budget dat het rijk voor deze gemeenten beschikbaar stelt. Daar zit een gat van € 15 miljoen tussen. Eerder heeft de gedeputeerde de commissie daarover in de mededelingen sfeer geïnformeerd, maar dan meer in algemene zin. Ondanks vele berekeningen en herberekeningen, blijkt het budget voor de regio Zuid-oost Utrecht (betrekking hebbend op de periode na 2015) nog steeds niet te kloppen. De brief is een serieuze noodkreet. Inmiddels wordt er actie ondernomen: binnenkort vindt er op initiatief van de regio een gesprek plaats met de staatssecretaris. De provincie Utrecht is daar wel bij betrokken omdat de provincie als procesbegeleider optreedt. Wanneer instellingen niet de middelen ontvangen die nodig zijn om zorg aan kinderen te garanderen, dan is dat ook een zaak die de provincie aangaat. Overigens zijn er meer regio's die te weinig budget ontvangen voor de jeugdzorg maar de regio Zuid-oost Utrecht heeft de meeste bekendheid gehad. Waar in gemeenten veel instellingen gehuisvest zijn, blijft onduidelijk naar welke woonplaats kinderen toegeschreven worden, aangezien de administraties van de instellingen daar niet op ingericht waren. Inmiddels is er een mogelijkheid dat dit financiële tekort opgelost kan worden. Eerst moet het gesprek met de staatssecretaris over dit probleem, dat zich op meerdere plaatsen in Nederland voordoet, worden afgewacht. Gedeputeerde Pennarts weet dat het gesprek met de staatssecretaris op korte termijn zal plaatsvinden, maar de exacte datum weet ze niet. Zij zal dat navragen. In ieder geval zal het plaatsvinden, voorafgaand aan het bezoek van de staatssecretaris aan de provincie Utrecht op 5 juni over het thema "jeugdzorg in zicht".

De heer Schaddelee vraagt op welke manier de provincie bij deze kwestie is aangehaakt, temeer daar de provincie de zorg van deze gemeenten onderschrijft. Stelt de provincie zich garant, wanneer het rijk niet bereid is financieel bij te springen?

Gedeputeerde Pennarts antwoordt dat een garantstelling van de provincie niet aan de orde is. Wel heeft de VNG reeds een bedrag van € 90 miljoen uit het provinciefonds ingecalculeerd voor tekorten in de jeugdzorg, met name frictiekosten. Dat bedrag zouden de provincies kwijt zijn wanneer de jeugdzorg in 2016 wordt overgeheveld naar gemeenten. Nu is er sprake van dat de VNG dit bedrag al in 2015 wil hebben. Dat betekent voor de provincie Utrecht een extra uitname van € 6 miljoen. Zij heeft daar veel moeite mee. In de provincie Utrecht zijn er bij BJZ geen financiële tekorten en zijn er weinig financiële problemen met de overgang, terwijl er nu wel een fors bedrag moet worden ingeleverd.

Overigens zijn er in Nederland ook regio's waar men meer geld voor de jeugdzorg aangereikt krijgt dan men vanuit de berekeningen nodig heeft. In feite zou er in die gevallen onder verantwoordelijkheid van het rijk een soort verevening moeten plaatsvinden.

De heer Marchal woont in Wijk bij Duurstede en onderschrijft de gesignaleerde problematiek. Hij heeft begrepen dat er in de mei circulaire wellicht een nieuwe berekening gaat plaatsvinden en dat de financiële verschillen er uitgefilterd gaan worden. Hij heeft begrepen dat de staatssecretaris heeft laten weten dat het wel goed zal komen, echter, zijn fractie is daar nog niet gerust op. Hij heeft de verantwoordelijk wethouder in Wijk bij Duurstede gevraagd wat er van de provincie Utrecht wordt verwacht. De wethouder liet weten dat een hele actieve rol van de provincie richting staatssecretaris op prijs wordt gesteld. Het gaat dan niet zozeer om het aanvullen van de tekorten. Spreker vraagt hoe de gedeputeerde dat gaat oppakken.

Gedeputeerde Pennarts antwoordt dat de provincie dit zeker meeneemt in de contacten met het ministerie. De provincie is heel actief in de procesbegeleiding van gemeenten, van gesprekken en van overleggen o.a. met de zorgaanbieders, het opstellen van berekeningen e.d. De provincie treedt

niet langer als voorzitter op maar is nog steeds actief betrokken om de overdracht van de jeugdzorg zo goed mogelijk te laten verlopen. De contacten met het ministerie worden benut om de problemen hoog op de agenda te krijgen. De heer Marchal noemde zojuist de mei circulaire. In feite is er een garantie gegeven voor een zekerheid van 95% budget. Wanneer er een marge van 5% blijft, is het nog maar de vraag of de problematiek daarmee kan worden opgelost. Het heeft meer te maken met een ander soort berekening rond het woonplaatsbeginsel dan met de mei circulaire.

De heer Marchal heeft begrepen dat de regio Woerden € 5 miljoen meer heeft ontvangen dan waarop werd gerekend. Dat zal ongetwijfeld weer door het rijk worden teruggevorderd.

Gedeputeerde Pennarts licht toe dat gemeenten, die onvoldoende geld krijgen, geen verplichtingen kunnen aangaan in de arrangementen die ze met de zorgaanbieders moeten afsluiten. De gemeenten die teveel budget hebben ontvangen, geven dat ook niet uit omdat ze vrezen dat ze dat teveel weer moeten inleveren. Dat betekent dat er van twee kanten onzekerheden zijn in de budgetten die met zorgaanbieders moeten worden afgesproken. Dat is voor de transitie een lastige factor.

6. Termijnagenda

Mevrouw Nap constateert dat de uitwerking van de motie Utrecht Verhaalt op 16 juni wordt geagendeerd. Wanneer dat voorstel goed wordt uitgewerkt, dan komen de volgende onderdelen aan bod: erfgoedbeleid, samenwerkende kasteelmusea, cultureel ondernemerschap, publieksbereik en cultureel erfgoed. Het CDA stelt voor dit voorstel uit te werken, samen met ondernemers uit de culturele sector, met het LEU en anderen. Het CDA roept de gedeputeerde op om samen met PS een ronde tafel conferentie te organiseren om samen met organisaties te verkennen wat er al gebeurt en wat de provincie in het beleid kan stimuleren. Het gaat erom dat het niet een project van de provincie wordt, maar een project met grote betrokkenheid van ondernemers en organisaties.

Gedeputeerde Pennarts antwoordt dat zij in de volgende vergadering een plan aan de commissie zal voorleggen met activiteiten in het kader van Utrecht Verhaalt. Zij vindt het wel een goede vervolgstap om een ronde tafelconferentie te organiseren met alle belanghebbenden. Dat zal worden meegenomen in het voorstel, betrekking hebbend op de uitwerking van de motie, dat in de volgende vergadering aan de commissie zal worden voorgelegd.

De heer Kocken vraagt de gedeputeerde het te presenteren plan van voldoende openheid te voorzien om zo tijdens een conferentie de bottum up benadering gestalte te kunnen geven. Hij is het met het CDA eens dat het van groot belang is die beweging op te starten om zo een gezamenlijk proces in gang te zetten.

Gedeputeerde Pennarts begrijpt het verzoek van CDA en VVD dat het niet uitsluitend moet blijven bij het maken van plannen maar dat het ook concreet moet worden. De commissie kan daarvan verzekerd zijn. Het plan over Utrecht Verhaalt zal daadwerkelijk worden uitgevoerd. Zij zegt een bottum up benadering toe: de provincie zal met de partners in het veld in gesprek gaan. Overigens is er voor het schrijven van het plan al eerder een confrontatie geweest met de spelers uit het veld.

7. Cliënten JIJ Utrecht

Namens JIJ Utrecht is de heer Christian Schütte in de vergadering aanwezig om toe te lichten hoe JIJ Utrecht de gesprekken tussen cliënten uit de jeugdzorg met leden van P.S. heeft ervaren.

Dit agendapunt is geagendeerd op verzoek van de PvdA, de ChristenUnie en de SGP.

De heer Schütte deelt mede dat er een zestal gesprekken heeft plaatsgevonden in het kader van Statenleden ontmoeten cliënten. JIJ Utrecht is erg gecharmeerd van het feit dat P.S. dit initiatief is blijven omarmen, ook nu er veel in de jeugdzorg aan het veranderen is. In het verleden werden er naar aanleiding van de gesprekken generieke conclusies getrokken, die gebruikt konden worden om

de dialoog met de ambtenaren in de provincie Utrecht gestalte te kunnen geven. Dit jaar is er voor een andere aanpak gekozen. Er werd deze keer een zestal gesprekken gevoerd. Dat is te weinig om generieke conclusies aan te verbinden. Het leek JIJ Utrecht een beter idee om een beeld te schetsen van de gesprekken zelf. Dit biedt de kans om gespreksverslagen mee te nemen naar collega-gemeenteraadsleden binnen de eigen partijen om ze een kijkje in de keuken te geven wat jongeren en ouders belangrijk vinden in de ontvangen zorg en hoe zij aankijken tegen de ontwikkelingen rondom de transitie. Hij hoort graag hoe de PS-leden, die bij de gesprekken aanwezig waren, deze hebben ervaren.

Mevrouw Van Viegen deelt mede dat de PvdA dit punt heeft geagendeerd omdat het belangrijk is dergelijke gesprekken te voeren. Daaruit kunnen bepaalde lijnen naar voren komen en het is goed deze met elkaar te delen. Zo kan worden nagegaan hoe de opgedane kennis een rol kan spelen in de transitie en kunnen ervaringen aan gemeenten worden doorgegeven.

Naar aanleiding van de gesprekken, ook andere gesprekken dan alleen in deze ronde, ziet zij toch wel belangrijke aandachtspunten die overigens deels ook in de transformatie worden meegenomen. Mensen die tevreden zijn, zijn blij dat ze serieus genomen worden en dat er naar hen werd geluisterd. Mensen die niet tevreden zijn, voelen zich niet serieus genomen. Veelal moesten zij hun verhaal steeds opnieuw vertellen. Dat laatste punt kwam ook naar voren in het gesprek dat zij met een moeder voerde. Deze ouder beschikte zelf over expertise en kon met de hulpverlener op niveau over de te bieden zorg meepraten. Tegelijkertijd zijn er ook ouders die niet geheel bevatten wat er allemaal gebeurt en zij kunnen het proces niet volgen. Dat is een kwetsbare groep. Het is erg belangrijk dat er juist aan die groep veel aandacht wordt besteed. Daar ligt voor gemeenten een kans, omdat zij brede ondersteuning gaan aanbieden, ook aan ouders. Zij vraagt of dat ook voor JIJ Utrecht herkenbaar is.

In het gesprek dat mevrouw Van Viegen met de ouder voerde, kwam naar voren dat er door het consultatiebureau niet goed is gehandeld waardoor het twee jaar langer duurde voordat het kind op de juiste plek terecht kwam. De vertegenwoordiger van JIJ Utrecht, die ook bij het gesprek aanwezig was, gaf aan dat dit voor hem een herkenbaar signaal is. Mevrouw Van Viegen stelt de vraag wat er met een dergelijk signaal over het consultatiebureau gebeurt; wat doet JIJ Utrecht daarmee richting gemeenten?

Voorts is gebleken dat lang niet alle ouders inhoudelijk op de hoogte zijn van de transitie in de jeugdzorg. Dat is ook geen punt, zolang kinderen de juiste zorg ontvangen. Er zijn ook ouders die de verontruste signalen uit de krant oppakken over de transitie van de jeugdzorg. Zij maken zich daar erg veel zorg over. Zij vraagt welke rol er dienaangaande ligt voor JIJ Utrecht en de provincie Utrecht, ook richting gemeenten. Ziet de gedeputeerde dienaangaande een rol voor de provincie, omdat de jeugdzorg nog steeds een verantwoordelijkheid is van de provincie Utrecht?

De heer Schaddelee merkt op dat hij aanwezig was bij een gesprek met een familie die de gevolgen van de transitie in de jeugdzorg niet goed kon inschatten. Overigens zijn ze daarover ook niet actief benaderd. De familie had drie pleegkinderen met verschillende contactpersonen. Dit vindt hij een aandachtspunt en hij vraagt hoe JIJ Utrecht daarmee omgaat. Beter zou het zijn om één contactpersoon per gezin aan te wijzen.

Hij steunt het voorstel om de gespreksverslagen actief richting achterbannen van de politieke partijen te verspreiden, bv. via plaatsing op de website. Het gaat om de werkelijke verhalen uit de jeugdzorgpraktijk. De ChristenUnie vraagt of deze gesprekken een gemiddelde dwarsdoorsnede vormen van de problematiek in de jeugdzorg. Zelf kreeg hij die indruk maar hij hoort graag hoe JIJ Utrecht daar tegenaan kijkt.

De heer Schütte begrijpt dat mevrouw Van Viegen wees op de tegenstelling die naar voren komt in de gesprekken. Ouders en jongeren zijn positief wanneer zij zich serieus genomen voelen. Ook

mondige ouders kunnen goed meedenken maar hoe gaat het wanneer het om kwetsbare jongeren en ouders gaat? Spreker herkent dit signaal. JIJ Utrecht is met zorginstellingen en gemeenten in gesprek over het punt “bejegening”. Bejegening heeft alles te maken met de hoeveelheid ruimte die een professional heeft om ouders en jongeren goed te kunnen ondersteunen. Opvallend is dat daar waar zeer positief over de hulpverlening wordt gesproken, dat voort komt uit de competentie van de professional en vooral met het gevoel dat er voldoende tijd voor jongere en ouders wordt vrijgemaakt. JIJ Utrecht spreekt met de bestuurders van organisaties over de vraag hoe van de tijd, die een professional besteedt aan cliënten, dat ook daadwerkelijk leidt tot zoveel mogelijk cliëntencontact. Ook in de gesprekken met gemeenten wordt daar door JIJ Utrecht veel nadruk op gelegd. Het is verheugend dat “EigenKracht” in de transformatie wordt meegenomen maar ook het sturen op vertrouwen en ruimte voor de professional. Tegelijkertijd heeft hij in de afgelopen jaren gezien, bij incidenten die niet goed waren verlopen, dat de neiging bestaat om sterk te vervallen in regels en procedures, echter, dat alles gaat dan weer ten koste van het directe cliëntencontact. Voorts wees mevrouw Van Viegen op bepaalde signalen ten aanzien van het consultatiebureau. JIJ Utrecht gaat gemeenten niet specifiek op dat punt adviseren. JIJ Utrecht denkt met de gemeentelijke regio’s in de provincie Utrecht mee over de vraag hoe zij duurzaam de dialoog met haar burgers en professionals kan inrichten, zodanig, dat signalen in de regio gehoord worden en kunnen worden meegenomen. Er zijn al mooie voorbeelden waar dat gebeurt, zoals in Food Valley. Die regio is zeer actief en heeft het netwerk Samen Sterk opgericht. JIJ Utrecht heeft daar een belangrijke bijdrage aan mogen leveren. Meer dan 100 mensen zijn daar betrokken bij de transitie en transformatiethema’s.

Voorts werd gevraagd hoe cliënten worden geïnformeerd over de transitie. Een generieke conclusie uit vele gesprekken met jongeren en ouders is dat er weinig tijd en middelen besteed worden om de burger goed te informeren en mee te nemen in de gevolgen van de transitie in de jeugdzorg.

Enerzijds is er de burger die nog geen gebruik maakt van zorg, anderzijds is er de burger die wel gebruik maakt van zorg. Die laatste categorie vraagt zich af of de aangeboden zorg al dan niet gaat veranderen; dat brengt voor deze groep veel onzekerheid met zich mee.

JIJ Utrecht is op dit moment nadrukkelijk bezig die thema’s bij alle provinciaal gefinancierde instellingen onder de aandacht te brengen. Dit thema wordt ook met gemeenten besproken. Zo is de gemeente Scherpenzeel samen met jongeren uit het panel van JIJ Utrecht in gesprek over de vraag hoe jongeren kunnen worden geïnformeerd over de transitie. Hij meent dat PS een belangrijke bijdrage kunnen leveren om deze problematiek steeds op de politieke agenda te krijgen.

De voorzitter dankt de heer Schütte voor zijn toelichting. Zij geeft vervolgens het woord aan de commissieleden.

Mevrouw Nap vraagt of de gespreksverslagen ook binnen de instellingen worden verspreid. Zij is daar voorstander van.

Mevrouw Versteeg memoreert dat er in de vorige statenperiode gezamenlijke avonden met de cliënten van JIJ Utrecht werden georganiseerd. Gezien het aantal participanten, konden er toen wel generieke conclusies worden getrokken. Dat was positief. Wel was het opvallend dat steeds dezelfde jongeren aan de avonden deelnamen. Spreekster heeft begrip voor het nieuwe concept voor de gesprekken met cliënten uit de jeugdzorg. Zij heeft daar vorig jaar aan meegedaan. Waar zij toen oprecht moeite mee had, was het verwachtingsmanagement dat niet goed was uitgevoerd. Dat is de reden dat zij deze keer bewust niet aan de gespreksronde heeft deelgenomen. Uit de rapportage komt naar voren dat deze ronde vooral bijdraagt aan de beeldvorming, ook bij raadsleden. Het is legitiem om nu geen generieke conclusies te trekken. Zij vraagt of er wel is geleerd van de ervaringen van vorig jaar. Is er richting de gesprekspartners op de juiste manier met het verwachtingsmanagement omgegaan?

Mevrouw Boelhouwer begrijpt dat JIJ Utrecht met instellingen en gemeenten in gesprek is. Wordt daarmee heel de provincie Utrecht afgedekt? Voorts vraagt zij hoe dit traject met gemeenten kan worden vormgegeven. Zelf had zij een gesprek met twee jongeren uit een instelling. Voor beiden kan zij geen eenduidige conclusie trekken. Het gaat vooral om maatwerk. Het gesprek was niet gemakkelijk en de druk op de professionals moet niet worden onderschat.

Mevrouw Van Viegen begrijpt dat er goede voortgang is in bv. Scherpenzeel en in Food Valley. Toch zijn er ook gemeenten waar dit helemaal niet wordt opgepakt. Zij vraagt of die signalen ook bij de gedeputeerde terugkomen. Houdt de provincie zicht op de communicatie richting cliënten, zowel in positieve als in negatieve zin? Zij staat op het standpunt dat het nog steeds om cliënten van de provincie Utrecht gaat. Ook de provincie heeft een verantwoordelijkheid cliënten te informeren over hetgeen ze te wachten staat.

De heer Schütte gaat in op vragen en opmerkingen. Met de expliciete toestemming van PS zullen de gespreksverslagen ook binnen de instellingen worden verspreid. D66 ging in op het verwachtingsmanagement richting gespreksdeelnemers. Hij stelt voor de vraag, of PS-leden goed zijn gemanaged in hun verwachtingen, door PS-leden zelf te laten beantwoorden. Wat betreft de cliënten is dat nadrukkelijk getoetst. Er is met veel cliënten persoonlijk gesproken. De gespreksverslagen zijn eerst naar de cliënten gestuurd. Zij kregen de ruimte om wat aan te vullen en zijn geïnformeerd over het document dat uiteindelijk naar PS is gezonden.

Mevrouw Versteeg merkt op dat verwachtingmanagement vooraf dient plaats te vinden. Zij vraagt of voorafgaand aan de gesprekken duidelijk is aangegeven dat de gespreksronde vooral bedoeld is om politici een beeld te geven van hetgeen er speelt en dat niet de verwachting moet leven dat daardoor knelpunten van cliënten in jeugdzorg worden opgelost.

De heer Schütte bevestigt dat de aard en de bedoeling van de gesprekken vooraf nadrukkelijk met de cliënten zijn doorgenomen. Ook is er vooraf schriftelijke informatie naar de deelnemers verzonden. Achteraf is ook niet het signaal naar voren gekomen dat cliënten verwachten dat er op basis van de gevoerde gesprekken in 2015 veranderingen gaan optreden.

Gevraagd werd hoe wordt omgegaan met gemeenten die minder actief communiceren met cliënten over de transitie in de jeugdzorg. Formeel wordt de provincie Utrecht daarover niet door JIJ Utrecht geïnformeerd. JIJ richt zich vooral op de plaatsen met energie om het proces in beweging te krijgen. Dat kan weer heel goed worden gebruikt om andere gemeenten mee te nemen in het proces. JIJ Utrecht heeft inmiddels met alle regio's gesproken. Het is duidelijk dat de ene regio meer voorloopt dan de andere regio. JIJ Utrecht zit bv in de regio Lekstroom langs de zijlijn aan tafel; bekend is dat daar gewerkt wordt aan cliëntparticipatie.

Voorts spreekt hij mede namens ouders en jongeren een dankwoord uit richting PS. JIJ Utrecht heeft door de jaren heen een grote betrokkenheid van deze commissie geconstateerd wat betreft de cliëntparticipatie in de jeugdzorg. Mede dankzij de bijdragen van PS is dat thema in de provincie Utrecht daadwerkelijk gaan leven. Hij hoopt dat PS een bijdrage willen leveren om het estafettestokje over te dragen aan de gemeenteraadsleden.

Gedeputeerde Pennarts deelt mede dat provincie en gemeenten veel tijd hebben besteed aan het thema cliëntenparticipatie. Begin april was er in het provinciehuis een bijeenkomst voor lokale ouderorganisaties en gemeenteambtenaren over het op poten zetten van lokaal cliëntenbeleid. Inderdaad zijn er tussen gemeenten tempo- en focusverschillen. De provincie spreekt gemeenten daar niet individueel op aan. Wel zet de provincie actief in op het begeleiden van bovenregionale processen, bv. het instellen van vertrouwenspersonen, hun takenpakket, het toepassen van het klachtrecht en reglementen. Dit wordt regionaal maar ook bovenregionaal uitgewerkt. De provincie

neemt daar een actieve rol in. Het organiseren van de lokale inspraak is een gemeentelijke aangelegenheid. Getracht wordt de provinciale werkwijze wat betreft de financiering van de jeugdzorg, de cliëntenparticipatie e.d. in de volgende fase door gemeenten te laten overnemen, echter, dat besluit is aan gemeenten en instellingen. De provincie ondersteunt wel actief de regionale en bovenregionale complexere vraagstukken op het gebied van de jeugdzorg.

Het was inderdaad de bedoeling de gespreksverslagen terug te koppelen naar de instellingen en gemeenten, mits PS daarvoor toestemming gaven. Geconstateerd werd dat niet alle ouders op de hoogte zijn van de gevolgen van de jeugdzorgtransitie. Enerzijds zijn er ouders met een kind dat nu in zorg is en waarvoor volgend jaar zorgcontinuïteit moet worden geboden. De instellingen zijn verantwoordelijk om daarover met ouders te communiceren. Anderzijds is er sprake van de meer algemene communicatie richting de burger over de ontwikkelingen in de jeugdzorg. Zij staat op het standpunten dat het aan gemeenten is daarover actief met hun inwoners te communiceren. Immers, per gemeente kan de aanpak verschillend zijn.

Mevrouw Van Viegen begrijpt dat gedeputeerde Pennarts van mening is dat het de verantwoordelijkheid van instellingen is om cliënten, die in zorg zijn, te informeren. Zij vraagt of de gedeputeerde het met de PvdA eens is dat ook de provincie een verantwoordelijkheid heeft wanneer instellingen die communicatie met cliënten, die nu in zorg zijn, achterwege laten.

Dit wordt door gedeputeerde Pennarts onderschreven. Het is logisch dat instellingen communiceren met de cliënten waarmee een relatie bestaat. Dat er gecommuniceerd moet worden, is een zaak die de provincie zeker met instellingen bespreekt. Overigens zien instellingen daar wel het belang en de noodzaak van in. Mocht men op dat punt steken laten vallen, dan wordt dat met instellingen een onderwerp van gesprek.

De voorzitter rondt de bespreking van dit agendapunt af.

8. Jaarrekening 2013

De voorzitter constateert dat de commissie vooraf geen – technische – vragen over de jaarrekening 2013 heeft ingediend. Zij memoreert dat financiële vragen primair thuishoren in de commissie BEM.

De heer Kocken verwijst naar pag. 27 waar wordt gemeld dat er in 2013 een traject is gestart om een heroriëntatie te laten plaatsvinden op de samenwerking met de gemeente Utrecht op het gebied van cultuur. Aangekondigd wordt dat de resultaten van die heroriëntatie in 2014 helder worden. Concreet is zijn vraag wanneer de commissie die resultaten tegemoet kan zien c.q. of er al zicht is wat de inhoud daarvan zal zijn.

Mevrouw Boelhauer stelt een vraag over de herbestemming van een positief resultaat. Het gaat om een bedrag van € 170.000 voor de aansluiting van Veenendaal en Nieuwegein bij het BISC in het kader van de bibliotheekvernieuwing en de fusie van bibliotheken in o.a. het Groene Hart, Lek en IJssel. Zij vraagt of deze processen van bovenaf of van onderop worden geïnitieerd.

Voorts gaat zij in op de cultuurpacten. Zij constateert positieve berichten en goede intenties. Dit vraagt wel veel maatwerk per gemeente en dat is goed. Opnieuw is haar vraag of de behoefte van gemeenten hier leidend is.

Mevrouw Versteeg complimenteert GS met de indicatoren; deze geven een aardig beeld om als politicus te kunnen beoordelen of de voorgenomen beleidsdoelen zijn uitgevoerd. Jaren was spreekster kritisch over de indicatoren en nu is zij voor het eerst in positieve zin verrast.

De indicator op pag. 57, cultuur en ondernemerschap, vindt zij goed maar de ambitie is wel erg laag, nl. 3%. Dat percentage is wel erg gemakkelijk te halen.

Naar aanleiding van pag. 61, transitie jeugdzorg, vraagt zij wat de reden is waarom er maar twee kennisateliers/voorlichtingsbijeenkomsten zijn geweest, terwijl die broodnodig zijn gelet op kennistekorten van gemeenteraadsleden.

Zij complimenteert GS dat er een relatie is gelegd met het programma van de Strategische Agenda. Wanneer de jaarrekening wordt doorgenomen, dan komt naar voren dat er door de provincie een “geweldig goed beleid” wordt gevoerd. De tekst van de jaarrekening is over de hele breedte bijzonder lovend. Inderdaad doet de provincie Utrecht het op terreinen goed, bv. als het gaat om de jeugdzorg. Tegelijkertijd zijn er wel zorgen over de grootte van de samenwerkingsverbanden. Daarover wordt echter niets gemeld. Zij zou het toejuichen wanneer in de jaarrekening ook de zorgpunten worden genoemd. Tijdens een communicatietraining leerde ze dat zaken die goed zijn verlopen, veel geloofwaardiger overkomen wanneer óók wordt gemeld wat niet of minder goed is verlopen. Zij roept GS op voortaan ook uit eigen beweging te melden wat minder goed is gegaan. Het EYOF wordt bv. zeer positief belicht maar de grote financiële tekorten worden niet genoemd. Ook wordt aangegeven dat er wat betreft de festivals in het kader van cultuur sprake is van verplichte samenwerking als het gaat om shared services, kostenbesparing op overhead. Dat besluit werd in 2012 genomen. Met een motie van D66 en VVD werd de ergste pijn door temporisering wat verlicht. Echter, er komt nog steeds niets van terecht, niet in 2013 of in 2014. Het is zaak dat niet te verbloemen maar te vermelden dat dit aandacht behoeft.

De heer Schaddelee memoreert dat een compliment voor de indicatoren deels een compliment voor PS is. Immers, PS hebben die indicatoren deels zelf bedacht. Voorliggende jaarrekening geeft een goed en inzichtelijk beeld.

Bij programma 7, jeugdzorg, komt naar voren dat er uiteindelijk minder geld is uitgegeven dan begroot. Vooral bij dit thema is dat erg jammer. De baten waren hoger dan begroot was. Hij vraagt waar dat door werd veroorzaakt.

Voorts gaat de heer Schaddelee in op de bestedingsvoorstellen. Voorgesteld wordt € 170.000 beschikbaar te houden in 2014 en in 2015. Er wordt al enkele jaren aan de bibliotheekvernieuwing getrokken en kennelijk is er geen gelegenheid om dat geld uit te geven. Zijn vraag is waarom dat geld nog 2 jaar moet worden vastgehouden. Wat betreft het investeringsfonds provinciaal erfgoed wordt voorgesteld bijna € 8 ton te reserveren voor het wegwerken van restauratieachterstanden. In de tekst wordt ook aangegeven dat de achterstand ca. € 50 miljoen bedraagt. Het is schrijnend dat er zo'n klein bedrag wordt ingezet voor het wegwerken van de achterstand. Hij vraagt hoeveel jaar er wordt uitgetrokken om de restauratie achterstand in het provinciaal erfgoed in te lopen.

Gedeputeerde Pennarts komt terug op de vraag van de VVD over de stand van zaken heroriëntatie op de samenwerking met de gemeente Utrecht. Bij de stukken is ter informatie ook het cultuurpact met de stad Utrecht toegezonden; daarin wordt ook de oriëntatie op de samenwerking meegenomen. Er zijn geen grote plannen of programma's meer. Provincie en stad werken samen op die punten waar ze elkaar vinden of kunnen versterken vanuit bestaand beleid. Op verzoek van de gemeente Utrecht zijn daar afspraken over gemaakt. Ook zijn er op verzoek van de gemeente Amersfoort afspraken gemaakt. In kaart is gebracht op welke cultuurbeleidsonderdelen men meer kan bereiken wanneer partijen de handen ineen slaan dan wanneer ieder individueel beleid voert. Dat dient twee doelen, nl. zichtbaar maken wat al goed is en al gebeurt. Het geeft het belang aan van een aantal culturele samenwerkingen die er al zijn. De samenwerking was in de afgelopen jaren sterk gericht op de Vrede van Utrecht waardoor de deelverzameling van samenwerkende partijen wat kleiner was. Dit wordt nu doorbroken door in te zetten op hetgeen gemeenten bezighoudt en waar provincie en gemeente elkaar kunnen versterken.

Desgevraagd zegt zij de heer Kocken toe dat de commissie ook het cultuurpact met de stad Utrecht in afschrift zal ontvangen; de commissie heeft uitsluitend het cultuurpact met de stad Amersfoort ontvangen.

GroenLinks stelde vragen over het bibliotheekbeleid, o.a. de aansluiting van Veenendaal en Nieuwegein en de fusie van twee bibliotheken. Dit werd geïnitieerd gecombineerd van onderop en van boven af. De gemeentelijke bijdragen nemen af en het is voor bibliotheken ingewikkeld om vestigingen open te houden of met concepten te komen die bezoekers aanspreken. Via het BISC worden er initiatieven ondernomen om dat mogelijk te maken en daarvoor wordt het bedrag van € 170.000 gebruikt. Ook de ChristenUnie stelde hier een vraag over. Veenendaal en Nieuwegein zagen nooit aanleiding om zich bij de bibliotheeksamenwerking aan te sluiten, omdat dit altijd met een fusieverplichting gepaard ging. Dat vonden zij geen aantrekkelijk scenario. Inmiddels is die fusieverplichting losgelaten en zijn de middelen geconcentreerd bij de ondersteuningsinstellingen. Dat geeft hen de mogelijkheid om zich te heroriënteren om toch mee te doen. Met name bij Veenendaal zijn er al ver gevorderde afspraken. Dat zal een meerwaarde opleveren voor het provinciale bibliotheekbeleid.

Vragen werden gesteld over de cultuurpacten. Inderdaad gaat het hier om maatwerk per gemeente maar dat wordt beslist niet van bovenaf opgelegd. Gemeenten zijn gevraagd of ze belangstelling hebben om met de provincie cultuurpacten af te sluiten zodat partijen elkaar op dat terrein kunnen versterken, soms op grond van oude afspraken maar ook met nieuwe activiteiten. De gemeentelijke meerwaarde moet daarin zichtbaar worden. Zij heeft de indruk dat daarover met Amersfoort en Utrecht goede afspraken zijn gemaakt. Soms levert dat verrassingen op. Amersfoort is actief met het herdenken van WO1 en in dat kader zal er in 2016 iets bijzonders met het Belgenmonument worden gedaan. Met het cultuurpact kunnen er meer activiteiten gezamenlijk worden ondernomen. Een en ander was voor Oudewater aanleiding om te melden dat zij ook een cultuurpact wil.

D66 vroeg of 3% toename eigen inkomsten gesubsidieerde instellingen een realistische toename is. Zij zegt toe dat de commissie daarover meer informatie zal ontvangen.

Van de 4 kennisateliers voor gemeenten zijn er uiteindelijk 2 gerealiseerd. Dat heeft ook te maken met de wens van gemeenten om met raadsleden in gesprek te raken, tezamen met enkele regiogemeenten. Gemeenten willen hier zelf de lead in hebben. Wanneer dit provinciebreed zou worden opgepakt, dan ontstaat er een generiek tempo terwijl er gemeenten zijn die dat tempo nog niet kunnen volgen. Dat heeft er toe geleid dat er meer algemene ateliers zijn georganiseerd. Wel is er veel samenwerking en wordt er veel informatie gezamenlijk aangeleverd voor de gemeentelijke bijeenkomsten.

Zij onderschrijft de oproep van mevrouw Versteeg dat het informatief maar ook geloofwaardig is om in de jaarrekening ook de minder succesvolle activiteiten te vermelden. In de commissievergaderingen komen de minder goede zaken altijd wel aan de orde maar wat betreft de volgende jaarrekening neemt zij de opmerking van mevrouw Versteeg ter harte.

Gevraagd werd wat het nut is om € 170.000 beschikbaar te houden voor de bibliotheekvernieuwing. Dat nut is er wel degelijk omdat de financiële sturing op bibliotheken is gewijzigd. Voortaan worden gelden rechtstreeks bij de instellingen gelegd en bij gemeenten wordt gehaald wat er belangrijk is. Het is rechtvaardig dit budget nog even in beeld te houden om zo meer slagkracht op dit dossier te behouden. Het geld wordt ingezet voor het aanslingeren van fusiebewegingen en voor een betere aansluiting van de zgn. free rider bibliotheken e.d., temeer daar alle gemeenten te maken hebben met zwaar weer als het gaat om de bibliotheken. De bibliotheken worden voor 80% door de gemeenten gefinancierd. De provincie heeft dienaangaande een kleine maar wel cruciale rol.

De heer Marchal constateert dat er voor de aanwending van genoemde € 170.000 enkele voorstellen zijn opgesteld. Hij vraagt of die voorstellen in deze commissie zullen terugkomen; kan de commissie zich daarover nog uitspreken?

Gedeputeerde Pennarts antwoordt dat de voorstellen deze commissie niet zullen passeren. PS hebben kaders gesteld en nu ligt er nog een incidenteel vernieuwingsbudget voor dat binnen de reeds gekozen werkwijze kan worden aangewend. Wanneer de commissie graag wil weten hoe het geld besteed wordt, dan is zij uiteraard bereid de commissie daarover te informeren.

De heer Marchal wil graag weten hoe die € 170.000 wordt aangewend.

Gedeputeerde Pennarts zegt dit toe.

Voorts komt zij terug op het investeringsfonds provinciaal erfgoed, nl. het fonds Erfgoedparels. Het is juist dat er in de restauratie van een bepaalde categorie erfgoed een enorme achterstand is van € 50 miljoen. Niet alles daarvan komt in aanmerking voor restauratie. De provinciale gelden worden met rijksgeld verdubbeld, daar het gaat om rijksmonumenten, niet woonhuis zijnde. Dat totaal moet altijd weer met minstens 50% worden verdubbeld door de ontvangende partij. Met het Parelfonds worden mooie dingen in het erfgoed gedaan. Dit fonds heeft een goede naamsbekendheid en daar is zij trots op. Dit geld is geen druppel op de gloeiende plaat maar komt echt terecht bij de juiste bestedingsdoelen met publieksbereik.

De heer Schaddelee verwijst naar de jaarrekening, de tabel op pag. 63, waar staat “Wat heeft het gekost”. De provincie heeft wat betreft de jeugdzorg in 2013 niet al het geld uitgegeven. De oorzaak is dat er meer baten zijn binnengekomen dan begroot. Hij vraagt waar dat door wordt veroorzaakt. Gedeputeerde Pennarts antwoordt dat ten tijde van het opstellen van de jaarrekening er nog onzekerheid bestond over de hoogte van de beschikking van het rijk.

De voorzitter rondt de bespreking van de jaarrekening 2013 af.

9. Statenbrief voortgangsrapportage programma Wonen Binnenstedelijke Ontwikkeling

Mevrouw Nap merkt op dat het erop lijkt dat de crisis in de woningmarkt wat voorbij is. Er zijn inmiddels meer bouwvergunningen afgegeven maar tegelijkertijd ontstaat er meer leegstand in kantoren, winkels en maatschappelijk vastgoed. De verwachting is dat de provincie Utrecht in de toekomst met krimp te maken gaat krijgen. De grote vraag is dan ook in hoeverre het huidige beleid aansluit bij de te verwachten toekomst. Mogelijk wordt er dan meer gebouwd maar zijn er minder woningen nodig. De provincie zet wat betreft wonen en binnenstedelijke ontwikkeling vooral in op stimulering en kennisdeling. Ten aanzien van het delen van kennis memoreert mevrouw Nap dat er in 2004 of in 2005 een motie werd aangenomen, die breed door PS werd gesteund, voor de inzet van een vliegende ambtenaar die gemeenten met kennis ondersteunt bij specifieke beleidsvragen. Het CDA wil graag weten in hoeverre de vliegende ambtenaar wordt ingezet bij wonen en binnenstedelijke vernieuwing.

De heer Schaddelee complimenteert de gedeputeerde met voorliggende inzichtelijke voortgangsrapportage. Op pag. 36 wordt melding gemaakt van een accentverschuiving in de huidige aanpak en blik op de toekomst. Hij meent dat in deze tekst de negatievere punten uit de evaluatie worden genoemd. Zojuist werd door D66 bepleit dat het een goede zaak is ook de minder geslaagde punten in rapportages te noemen. In punt 1 wordt op de groeiende leegstand ingegaan. Mevrouw Nap heeft daarover een vraag gesteld. Punt 2 heeft betrekking op wonen en zorg. Een grote verschuiving wordt zichtbaar in de behoefte aan zorgvoorzieningen en bijbehorend vastgoed. Het gaat hier ook om het afstemmen van vraag en aanbod, een klassiek markt vraagstuk. Zijn vraag is welke rol de provincie in dat opzicht kan spelen.

Mevrouw Versteeg laat weten dat, wegens overmacht, de vragen van D66 over deze rapportage niet vandaag maar op een ander moment aan de gedeputeerde zullen worden voorgelegd.

De heer Fastl constateert dat de zorgbehoefte in relatie tot wonen niet vlekkeloos verloopt. Primair heeft de provincie op dit vlak geen rol. Wel kan de provincie samen met gemeenten inventariseren tegen welke knelpunten men aanloopt en in hoeverre een gemeenschappelijke oplossing mogelijk is, dat alles om te voorkomen dat vooral de meest kwetsbare groepen buiten de boot gaan vallen. Als

voorzitter van de wijkraad Overvecht wordt hij met veel van dergelijke zorgvragen geconfronteerd. Nu al wordt zichtbaar dat zaken fout lopen.

Positief is GroenLinks over deze voortgangsrapportage waaruit blijkt dat er op het gebied van WBO veel wordt ondernomen. Hij is benieuwd welk percentage van het herstel van de woningmarkt in deze provincie aan de provincie Utrecht te danken is. Er zijn behoorlijk wat projecten naar voren gehaald. De vrees is wel dat er opnieuw een dipje in de woningbouwmarkt gaat ontstaan. Uit recente cijfers is gebleken dat de prijzen van woningen, na de groei in 2013, toch weer wat aan het zakken zijn. Dat wordt veroorzaakt omdat veel woningen van de markt gehaald zijn en nu weer in de markt zijn gezet. Hij verwacht dat er in de markt nog heel veel te gebeuren staat. In de stad Utrecht worden er in de komende jaren veel woningen voor starters en studenten gerealiseerd, omdat de vrees bestaat dat andere type woningen moeilijker verkocht ontwikkeld kunnen worden. Hij vraagt of GS deze mogelijke risico's op de woningmarkt ook onderkent, juist omdat voorliggende nota vrijwel alleen optimisme uitademt. GroenLinks meent dat men er op de woningmarkt nog lang niet is. De wachttijden voor de sociale huurwoningen lopen niet meer op. Grote groepen hebben gewacht om zo'n stap te zetten. Op een gegeven moment zullen ze die stap wel moeten zetten en dan zullen de wachttijden opnieuw gaan stijgen, aldus analyses van woningbouwcorporaties. Verder heeft hij niets dan lof over de inzet van de provincie in de afgelopen jaren in relatie tot het programma Wonen en Binnenstedelijke Ontwikkeling.

De heer Driehuijs complimenteert GS met het feit dat de provincie een actieve rol in de woningmarktontwikkelingen heeft opgepakt. Gemeenten en corporaties zaten daar ook op te wachten. Er ligt nu een mooie nota voor, met de nodige "bombastische teksten". Er zijn goede dingen gebeurd en het is goed die te benoemen maar het komt wel erg "gelikt" over. De vraag is of de negatieve zaken, die ook gebeuren, wel voldoende aan bod komen. Ook doet zich de vraag voor in hoeverre de vermelde cijfers reëel zijn. O.a. wordt aangegeven dat er meer verhuurmutaties per jaar zijn maar dat wordt vergeleken met een jaar waarin dat aantal wel heel laag was. Is dat dan wel succesvol of zijn dat de marktomstandigheden van dit moment?. In een relatief geringe woningmarkt zal het toevoegen van enkele nieuwe woningen in de sociale verhuur al snel resulteren in hogere verhuurmutaties. In de bijlage wordt zichtbaar dat de gemiddelde koopprijs daalt. Komt dat omdat woningen minder waard worden of komt dat omdat goedkopere woningen sneller verkocht worden? Is dat laatste het geval, dan daalt de gemiddelde gerealiseerde waarde wel, maar wil dat niet zeggen dat de woningen minder waard worden. Er wordt een dramatisch beeld geschetst van de slechte doorstroom op de woningmarkt. Echter, zolang men blijft zitten waar men zit, is er niets aan de hand.

In de nota wordt veel aangesloten op activiteiten die reeds in gang zijn gezet, bv. bij de Focus gemeenten. De vraag is juist wat er gebeurt in de gemeenten die niet bij Focus zijn aangesloten. De overigens begrijpelijke pragmatische aanpak van de provincie doet de vraag rijzen wat nu het samenhangende beleid achter het geheel is.

De PvdA wil benadrukken dat er speciale aandacht nodig is en blijft voor doelgroepen zoals ouderen en starters. Wordt dat beleidsmatig door de gedeputeerde gedeeld?

Destijds heeft deze commissie een presentatie gekregen over de monitoring. Het is belangrijk dat de relevante gegevens daaruit ook voor de stakeholders in het beleidsterrein beschikbaar komen. Zijn vraag is of dat inmiddels is gebeurd, zo ja, op welke wijze.

De rapportage bevat ook best practises en dat is een goede zaak. De vraag is wel hoe de goede voorbeelden met alle ins en outs bij andere spelers en locaties terecht komen.

Het is duidelijk dat de zorg in de komende jaren fundamenteel anders georganiseerd zal worden. Er komt extramuralisering op gang en gemeenten krijgen een grotere verantwoordelijkheid. In hoeverre wordt daarmee in het woningbouwbeleid al rekening gehouden?

Op pag. 11 komt naar voren dat de provincie bijdraagt aan een fonds in de gemeente Wijk bij Duurstede als het gaat om het stimuleren van de woningmarkt aldaar. De provincie legt daar een

bedrag van € 120.000 bij. Dit is een prima initiatief en de vraag is of dit op andere plekken navolging kan krijgen. Zo kan de provincie daadwerkelijk en zichtbaar bijdragen en stimuleren. Dit kan overigens ook in de vorm van een revolverend fonds.

In het verleden heeft de PvdA gevraagd hoe institutionele beleggers en pensioenfondsen betrokken kunnen worden bij het programma WBO. Daarover heeft hij niets gelezen maar de PvdA vindt het toch belangrijk dat dit gebeurt. Hij vraagt de gedeputeerde dit alsnog op te pakken en de commissie daarover dan te rapporteren.

In het kader van duurzaamheid worden op pag. 34 energienotuloze woningen genoemd. Dat spreekt de PvdA zeer aan. De heer Driehuis constateerde onlangs dat er in Apeldoorn wijken zijn met woningen waarvan de volledige daken als zonnepaneel fungeren. Dat zal het nodige opleveren maar het duurzaam maken van een woning vraagt ook om een investering. De PvdA vraagt zich af wat het realiseren van energienotuloze woningen inhoudt. Aangegeven wordt in de rapportage dat dit gunstig is voor de huurder die minder energiekosten gaat betalen. Waarschijnlijk gaat die huurder wel een hogere huur betalen omdat de corporaties hun investeringen zullen moeten terugverdienen. Wellicht betaalt men dan per saldo meer huur dan voorheen. Zeker met het oog op de doelgroepen met lagere inkomens baart dat de PvdA zorgen.

De PvdA deelt de analyse van het CDA niet waar het gaat om het ontstaan van krimp in de provincie Utrecht. In een eerdere rapportage stond dat er voor de provincie Utrecht op de woningmarkt geen krimp wordt voorzien. Hij vraagt of dat door de gedeputeerde kan worden bevestigd.

De heer Marchal complimenteert de gedeputeerde met deze goede en duidelijke voortgangsrapportage. Er zijn goede zaken op de rol gezet. Als voorbeeld noemt hij Wijk bij Duurstede waar dankzij de bijdrage van de provincie projecten van de grond komen die anders echt niet gelukt zouden zijn. Dat geldt ook voor andere gemeenten. De inzet van de provincie heeft een toegevoegde waarde. De actieve rol van de provincie wordt ook gewaardeerd.

In paragraaf 6.2 wordt melding gemaakt van een accentverschuiving. De vraag is of de aanpak wel is afgestemd met partners en gemeenten in het veld.

Aandacht vraagt hij voor de corporaties. Het is bekend dat zij het erg lastig hebben. In hoeverre zijn zij hierbij betrokken en kunnen zij hun rol nog wel invullen? Hebben ze nog voldoende armslag en hoe kan de provincie de corporaties ondersteunen?

Inmiddels zijn er al heel wat middelen bestemd. Er is nog € 3 miljoen vrij en ook het Fonds uitplaatsing hinderlijke bedrijven bevat nog budget. Wat kan de provincie met deze middelen doen om een krachtig vervolg te geven aan het beleid in de komende jaren? Zijn daarvoor al ideeën?

Mevrouw Broere merkt op dat de PVV zich zorgen maakt over corporaties die met de verhuurdersheffing te maken hebben maar dat op de huurders afschuiven. Daardoor dreigen mensen onder de armoedegrens terecht te komen. De PVV vraagt of de provincie kan inspelen op de problemen die daardoor dreigen te ontstaan. Zij meent gelezen te hebben dat er langzamerhand in de provincie Utrecht toch sprake is van krimp en dat daarmee rekening moet worden gehouden. Extra aandacht vraagt zij voor ouderen en starters. De verwachting is dat ouderen heel lang zelfstandig thuis moeten blijven wonen. Daar moet dan wel extra aandacht voor zijn.

De heer Schipper verwijst naar pag. 16 van de voortgangsrapportage. Melding wordt gemaakt van een samenwerkingsovereenkomst die gesloten zou worden in april 2014 met de gemeente Utrecht. Hij vraagt of dat inmiddels al zo ver is. Zo ja, kan de commissie die overeenkomst in afschrift ontvangen? De SP heeft van de gemeenteraad van Utrecht vernomen dat de provincie een bedrag van € 2,4 miljoen uitgeeft ten behoeve van de stad Utrecht voor de aankoop van defensie terrein Overste Den Oudenlaan. Hij heeft getracht dat te achterhalen en wil daar nu graag een antwoord op. Is dat ook het geval, dan is dat een grote aanslag op het budget en blijft er nog maar € 3,2 miljoen over voor het hele programma in de provincie Utrecht.

Voorts plaatst de SP een kanttekening bij de zgn. klushuizen. Aangegeven wordt dat Mitros succesvol kluswoningen in Ondiep heeft verkocht. Dat was zo'n succes dat ook huizen in een straat om de hoek als kluswoningen worden verkocht. Oorspronkelijk waren dat woningen die voor sloop waren bestemd. Deze woningen worden nog steeds door huurders bewoond. De bewoners worden nu min of meer gedwongen uit die huizen te vertrekken. Dan ontstaat de situatie, die verder als kanttekening op pag. 36 wordt genoemd, nl. dat ze de hoofdprijs gaan betalen door harmonisatie van de huren. Hij vraagt de gedeputeerde hoe hij aankijkt tegen corporaties die door de provincie worden ondersteund met projecten, maar dat ook toepassen op woningen, met een grote onderhoudsachterstand, die nog regulier verhuurd worden. Wil hij dat aankaarten bij het eerstvolgende overleg met die corporaties?

Er is een trend bij gemeenten, o.a. bij de gemeente Utrecht, om veel energie te steken in een verduurzaming van bestaand corporatiebezit. Dat is ook nodig nu corporaties niets meer bouwen. Zo worden er in Leidsche Rijn geen nieuwe projecten meer gestart. Wat betreft de besteding van middelen, moet de provincie daar samen met corporaties de focus op gaan leggen. Er is een sterke stijging van het aantal huishoudens met hoge woonquotes, zelfs naar 40 tot 50%. De armoedegrens is dan in zicht. Gesproken wordt ook over energienotatoze huurwoningen maar dat vraagt eerst om grote investeringen om dat te bewerkstelligen. Veel van het corporatiebezit heeft energielabels, E, F en G. De SP meent dat de focus dienaangaande vooral gelegd moet worden op woningen met de slechtste energielabels; daar kan de meest winst het snelst gepakt worden.

De heer Germs dankt de gedeputeerde voor deze goede rapportage; deze voldoet wat de VVD betreft aan de eisen. Op pag. 36 wordt op knelpunten ingegaan, met name het wonen met zorg. De Economic Board of Utrecht is ook met dit item bezig en de VVD zou dat er graag bij betrekken om daar op voort te bouwen. Maatschappelijk vastgoed wordt in de toekomst aan de bestemming onttrokken, bv. een aantal verzorgingshuizen. Dat wordt veroorzaakt door minder indicaties maar ook omdat gebouwen aan het einde van hun levenscyclus zijn, zoals uit de bijlage blijkt. Ter zake verwijst hij naar verzorgingshuizen in Soest. De VVD vraagt aandacht voor andersoortige kleinschalige zorgprojecten, ook die door ouderen via een particulier initiatief gezamenlijk worden opgezet. Alternatieven zijn nodig voor mensen die nu buiten de boot vallen maar met het oog op de oude dag toch graag samen iets willen doen, ook met het oog op de ontwikkelingen die nu met het maatschappelijk vastgoed plaatsvinden.

Mevrouw Hoek complimenteert de gedeputeerde met deze duidelijke en inzichtelijke voortgangsrapportage. Er was een hoge ambitie maar door de recessie konden veel projecten niet van de grond komen. PS-leden hebben destijds het defensieterrein bij Woerden bezocht. Dat was een prachtig project maar helaas blijkt ook dat stil te liggen.

Voorts verwijst zij naar de Planetenbaan in Maarssen/Stichtse Vecht, een kantorengedebied, waar de leegstand nu al op 40% uitkomt. De leegstand kan zelfs oplopen tot 80%, een percentage waar zij erg van schrikt. Zij vraagt de gedeputeerde wat de rol van de provincie is in het revitaliseringsplan voor de Planetenbaan.

Niet alleen in de gemeente Stichtse Vecht, maar ook provinciebreed, wordt men geconfronteerd met het feit dat woningbouwverenigingen de stekker uit projecten trekken. In de Stichtse Vecht zijn grote projecten bij de Floraweg en de Karavaan afgeblazen, hoewel daar inmiddels wel weer enige beweging in lijkt te zitten.

In de rapportage mist zij het stimuleren van levensloopbestendige woningen. Daarmee wordt iedere doelgroep bereikt, zoals starters en ouderen. Een levensloopbestendige woning behoeft overigens niet een sociale woning te zijn. Het bouwen van levensloopbestendige woningen moet worden gestimuleerd met aangepaste maatvoering voor deuren e.d.

Zij is blij dat niet alleen 50 PLUS maar meerdere fracties steeds meer aandacht vragen voor ouderen en levensloopbestendig bouwen.

De heer Schaddelee memoreert dat de ChristenUnie al vele jaren het levensloopbestendig wonen heeft bepleit.

Mevrouw Nap deelt mede dat de provincie Utrecht sinds 2003 bezig is met levensloopbestendig wonen, vanuit de Agenda 2010.

Mevrouw Hoek heeft begrepen dat de provincie Utrecht wel degelijk met krimp wordt geconfronteerd, niet zozeer in de stad Utrecht, maar wel in het buitengebied waar de vergrijzing toeneemt.

Gedeputeerde De Vries gaat in op vragen en opmerkingen van de commissie.

Opmerkingen zijn gemaakt over paragraaf 6.2, met betrekking tot de lichte accentverschuivingen in de huidige aanpak. Hij krijgt de indruk dat deze commissie het belangrijk vindt ook de minder positieve punten te benoemen, analoog aan de discussie die bij het agendapunt over de jaarrekening werd gevoerd. Inderdaad lukken projecten soms niet helemaal, omdat de woningmarkt erg moeilijk is, waardoor de doorlooptijd van projecten erg lang wordt. Van belang is het dat de inspanningen op dit dossier worden volgehouden. Samen met de Focusgemeenten wordt onderzocht waar kansen zijn voor binnenstedelijk bouwen. Daarover worden zo mogelijk langjarige afspraken gemaakt. Dat is de kracht van dit programma. De accentverschuiving bij 6.2 heeft ook te maken met vragen van gemeenten zelf. Gemeenten vragen de provincie mee te denken over de groeiende leegstand; de steun, expertise en deskundigheid van de provincie levert gemeenten toegevoegde waarde op. Vele fracties gingen in op wonen en zorg. Via de Economic Board zullen kansen en mogelijkheden worden verkend, echter, de provincie wil niet zelf beleid gaan ontwikkelen voor gemeenten. Wel wordt gezocht naar een combinatie van binnenstedelijke ontwikkeling en zorgwoningen zoals in Veenendaal wordt gerealiseerd. Dit goede voorbeeld kan dan aan andere gemeenten worden overgedragen. Veel projecten zijn levensloopbestendig en de zorgcomponent krijgt daarin een plek. Dit alles heeft de onverdeelde aandacht van de provincie. Wanneer er meekoppelkansen zijn, worden deze ook benut. Het is juist dat de vergrijzing in de provincie Utrecht begint toe te slaan en dat er sprake is van een ontkoppeling tussen wonen en zorg. Op dat gebied kan en zal de provincie zijn steentje bijdragen.

De heer Driehuijs heeft gelezen dat er het nodige wordt gesloopt, bv. benzinstations, en dat deze ongewenste voorzieningen door woningen worden vervangen. Echter, niet wordt aangegeven welk soort woningen daar dan komen. Het lijkt erop dat gefocust wordt op de verwijdering van een benzinstation maar minder op het soort woningen dat daar voor terug moeten komen. Hij vindt dat jammer. Hij hoopt dat de provincie samen met gemeenten of eigenaren afspraken maakt over het soort woningen op de locatie waar een benzinstation is verwijderd. Overigens behoeft levensloopbestendig wonen niet per definitie duurder te zijn. Het is vooral zaak dat daarover wordt nagedacht. Gedeputeerde De Vries bevestigt dat dit ook gebeurt. Spreker verwijst naar de uitkoop van een garage/tankstation via het Fonds uitplaatsing hinderlijke bedrijven. De onderhandelingen daarover hebben lang geduurd. Gedacht werd aan realisering van een zorgcombinatie aldaar. Destijds kreeg hij echter te horen dat dit niet gaat lukken, omdat dit financieel niet haalbaar is. Nu heeft een huisartsencombinatie laten weten dat er wellicht kansen zijn voor een praktijk in combinatie met een woningbouwopgave. Dat wordt nu onderzocht. Uitkoop door de provincie via genoemd fonds wordt alleen gedaan, wanneer daar woningbouw voor terugkomt. Spreker geeft aan dat de mogelijkheden per situatie wisselen en dat er vrijwel altijd sprake is van een maatwerk aanpak. Overigens levert levensloopbestendig wonen wel degelijk extra kosten met zich mee. Levensloopbestendig wonen heeft altijd de aandacht van de provincie maar het moet wel financieel haalbaar zijn.

Op dit moment is er in de provincie Utrecht geen krimp op de woningmarkt. In 2050 zou er wel enige krimp kunnen gaan ontstaan. In vergelijking met andere regio's zoals Limburg e.d. staat de provincie Utrecht nog steeds voor een woningbouwopgave. De aantrekkingskracht van deze regio is nog steeds zo groot, dat mensen hier heel graag blijven wonen, ook na afronding van een studie, mede gezien de economische mogelijkheden van deze regio. De provincie heeft de taak om samen met gemeenten en met corporaties ervoor te zorgen dat er voldoende woningen worden gebouwd die aansluiten bij de behoefte op de woningmarkt. Dat beeld wordt ook via de netwerken en de woningmarktmonitor inzichtelijk gemaakt.

Het CDA vroeg naar de inzet van de vliegende ambtenaar. Er is een vliegende ambtenaar voor CPO die desgewenst bij de ontwikkeling van initiatieven kan worden ingezet. Ook vanuit het FINC zijn er deskundige ambtenaren inzetbaar. In teams denken zij mee met gemeenten over andere financiële constructies, dan het standaard lenen van geld. Er is dus heel goed invulling gegeven aan de vraag van PS wat betreft de inzet van vliegende ambtenaren en dat op meerdere plaatsen.

Het CDA verwacht dat er in de toekomst op het platteland krimp gaat ontstaan en gevraagd werd of het huidige beleid al gericht wordt op de toekomst. Nadrukkelijk stelt spreker dan aan de vooravond van de kadernota heel zorgvuldig over het te ontwikkelen beleid is nagedacht. Niet voor niets is gekozen voor de binnenstedelijke opgave. Niet alleen wil de provincie gemeenten faciliteren en helpen bij het realiseren van woningen. Nadrukkelijk gaat het er ook om de kwaliteit in het binnenstedelijk gebied te versterken, niet alleen in de grote steden. Ook in kleinere kernen in het landelijk gebied, zoals Linschoten en Lopik, wordt onderzocht hoe er woningen kunnen worden bijgebouwd in de bestaande bebouwing. Dat komt tegemoet aan de wens van veel inwoners in de dorpen, nl. dat hun kinderen in de omgeving kunnen blijven wonen.

Terugkomend op de opmerkingen van de ChristenUnie over paragraaf 6.2 merkt gedeputeerde De Vries op dat veel aandacht wordt besteed aan kennisopbouw en het realiseren van levensloop bestendige woningen. De provincie stuurt daar actief op, richting gemeenten. Wanneer uit de woningmarktmonitor blijkt dat er een tekort is aan een aantal woningen, dan wordt nagegaan op welke plekken die kunnen worden gerealiseerd. Ook de goede voorbeelden en deskundigheid, die in de netwerken naar voren komen, krijgen van de provincie een plek bij de verdere ontwikkeling. Ingegaan werd op het leegkomend vastgoed, zoals verzorgingshuizen. Het is zaak dat er oog komt voor nieuwe concepten, zoals nu het geval is bij de transformatie van kantoorpanden. Wellicht kan er ook voor het leegkomend vastgoed een wasstraat worden ingezet, bv. realisering van woonunits voor ouderen. Onderzocht moet dan worden of dat financieel haalbaar is.

De provincie zet actief in op de transformatie van kantoren maar dat blijft een complexe zaak.

Vooraf de eigendomsverhoudingen, maar ook de structuur van kantoorpanden zijn vaak lastig. Wel heeft hij de indruk dat met behulp van de wasstraatconstructie heel snel kan worden geanalyseerd of er al dan niet een goede kans van slagen is om een pand te kunnen veranderen in een woninglocatie. GroenLinks duidde op de risico's, wanneer er eenzijdig op een woningbouwopgave wordt ingezet. Dat is inderdaad het geval. Het is voor gemeenten aantrekkelijk om het gemakkelijkste concept te gaan bouwen. Toch blijft er een opgave om sociale huurwoningen te bouwen om starters en studenten te kunnen bedienen. Starters en studenten zullen met name in Utrecht en in Amersfoort een plek vinden en de mogelijkheden daarvoor nemen toe.

Opmerkingen zijn gemaakt over sociale huurwoningen en corporaties. De provincie kan niet in de verhuurdersheffing treden, zoals deze door het rijk is opgelegd. Wel kan de provincie met de corporaties meedenken hoe zij ervoor zorgen dat hun woningbestand wordt verduurzaamd. Dat kan via bv. de wasstraataanpak en het project Nul op de Meter, samen met de NMU. De vraag is hoe woningen verduurzaamd kunnen worden zonder dat er sprake is van een huurverhoging. Investerings kunnen worden terugverdiend omdat er minder energie wordt verbruikt. Daardoor kan die investering toch worden gedaan, omdat deze in de tijd wordt terugverdiend. Dat probeert de provincie ook bij de corporaties te bewerkstelligen. De insteek van de provincie is altijd dat verduurzaming niet tot huurverhoging leidt.

De heer Driehuijs wijst erop dat woningcorporaties hun investeringen in de regel inclusief de duurzaamheidsmaatregelen vertalen in hogere huren bij mutaties. Dat is een feit. Daar schiet een huurder dus niets mee op. Het zou juist zo moeten zijn dat deze investeringen, die tot minder energieverbruik leiden, resulteren in een lagere huur dan in de oorspronkelijke situatie. Echter, het omgekeerde effect is meestal het geval. Er zijn zelfs huurders die na dergelijke maatregelen per saldo meer betalen dan in de oude situatie en dat kan toch niet de bedoeling zijn. Gedeputeerde De Vries onderschrijft dat dit niet gewenst is. Hij verwijst naar het project “Nul op de meter” van de NMU. Daarvan is de bedoeling dat de huur van de verbeterde woning inclusief het energiegebruik is en op hetzelfde niveau blijft als de voormalige huur. Dat betekent dat de investering door de jaren heen door de corporaties wordt terugverdiend door minder energieverbruik. Het mooiste zou natuurlijk zijn dat de huur op termijn afneemt omdat er op het energieverbruik wordt verdiend.

De heer Schipper heeft het idee dat zaken door elkaar lopen. “Nul op de meter” is in feite alleen maar doenlijk bij nieuwbouw terwijl de heer Driehuijs doelde op projecten in Overvecht, bv. renovatie van een flat, zodat men van energielabel F naar energielabel naar C kan gaan. Daar gaan de totale woonkosten van de huurders inderdaad omhoog. In deze nota spreekt GS daar zijn zorg over uit, echter, hij is het met de heer Driehuijs eens dat de huurders daar niets mee opschieten.

Gedeputeerde De Vries vraagt in hoeverre in die woningen het energieverbruik dusdanig afneemt zodat dit tot compensatie leidt van de verhoogde huur.

De heer Schipper antwoordt dat dit helaas niet het geval is. Er ontstaat wel meer wooncomfort, verbeterde afzuiging en een aangename binnenklimaat. Hij weet dat de zon voor niets opgaat, echter, het is per definitie niet zo dat mensen minder huur- en energielasten gaan betalen.

Gedeputeerde De Vries begrijpt hier dat meer comfort vertaalt wordt in een wat hogere huurprijs. Dat is wel reëel.

Hij vervolgt dat de PvdA opmerkte dat de Focusgemeenten heel duidelijk in beeld zijn gebracht. Het gaat om 5 gemeenten en 2 grote steden. Echter, in de bijlage wordt zichtbaar dat de provincie ook actief is in de niet Focus gemeenten. Ook daar worden de kansen benut.

De PvdA vroeg naar de beleidsmatige insteek van de provincie. Gedeputeerde De Vries wijst erop dat de beleidsmatige insteek ten aanzien van Wonen en Binnenstedelijke vernieuwing in de kadernota is vastgelegd. Dat was het vertrekpunt voor het uitvoeringsprogramma. Met voorliggende rapportage wordt teruggekoppeld hoe de uitvoering is verlopen, welke resultaten er zijn geboekt, waar moet worden bijgestuurd en hoe de maatwerkaanpak er uit ziet.

De woningmarktmonitor is zeer zeker beschikbaar en toegankelijk voor stakeholders. Dit instrument is juist voor stakeholders ontwikkeld, niet alleen voor gemeenten, maar voor vele partijen zodat zij daarvan gebruik kunnen maken en er onderlinge afstemming kan plaatsvinden.

De goede voorbeelden krijgen een plek via kennisdeling, o.a. met de vliegende ambtenaar, procesondersteuning e.d. Tevens zijn er netwerken gecreëerd. Ook daar landen de goede voorbeelden zodat iedereen daarover met elkaar in gesprek kan gaan en van de diverse ontwikkelingen op de hoogte is.

De institutionele beleggers participeren in het versnellingsnetwerk. De provincie tracht hen zover te krijgen dat ze een rol gaan oppakken. Dat is niet eenvoudig en vraagt veel overtuigingskracht omdat ze primair gericht zijn op projecten die rendement opleveren.

Eerder gaf spreker reeds aan dat de accentverschuiving plaatsvindt op verzoek van de samenwerkingspartners. Overigens wordt niet totaal van de oorspronkelijke afspraken afgeweken maar meebewegen met behoeftes is belangrijk. De provincie is met corporaties in gesprek in het regionale overleg dat regelmatig wordt gevoerd. O.a. is de wasstraat een instrument dat corporaties kan ondersteunen bij het realiseren van het verduurzamen van het woningbestand. Gedeputeerde De

Vries wil graag het programmabeleid, dat nu in gang is gezet, ook in de komende periode borgen, bv. door middel van een overdrachtdossier. Hij weet niet of alle middelen ook daadwerkelijk kunnen worden aangewend omdat het soms heel lang duurt voordat een project gerealiseerd kan worden. Hij zou het jammer vinden wanneer projecten zouden worden weggestreept, terwijl ze bv. over een paar jaar wel levensvatbaar zouden zijn.

De heer Marchal komt terug op projecten van corporaties. De corporaties hebben niet meer de financiële armslag, zoals ze die voorheen hadden. Daardoor kunnen ze projecten bijna niet meer opstarten. Hij vraagt of de provincie ook in dat opzicht iets kan betekenen.

Gedeputeerde De Vries vindt dat erg lastig. Het zou geen goede zaak zijn wanneer de provincie in de gaten gaat springen die door het rijk veroorzaakt zijn. De provincie heeft beperkte middelen tot zijn beschikking. Eerder zou dan moeten worden gedacht aan het helpen van een corporatie via het FINC, bv. om te onderzoeken of er andere financieringsmogelijkheden zijn. Wel kan de provincie garantstellingen afgeven bij bv. de ondersteuning van een project van 25 sociale huurwoningen. Na realisering krijgt de provincie het geld dan weer terug. Garantstellingen worden wel gedaan om ontwikkelingen op gang te brengen. Het gaat dan om een garantstelling en geen investering of subsidie van de provincie.

De SP vroeg naar de samenwerkingsagenda met de gemeente Utrecht. Die is op 16 april tot stand gekomen. Een en ander is nog niet meegenomen in voorliggende rapportage omdat deze betrekking had op de periode tot 1 april 2014. Samen met minister Kamp is er een overeenkomst getekend over het terrein dat van Domeinen is overgegaan naar de gemeente Utrecht. De stad Utrecht is nu eigenaar van dat terrein. De provincie heeft een bijdrage geleverd van € 2,4 miljoen om dat mogelijk te kunnen maken, daar het hier om een zeer belangrijke binnenstedelijke opgave gaat. De provincie ondersteunt dit project met organische ontwikkeling, CPO e.d. In de kadernota is aangegeven dat de provincie voor zowel Amersfoort als voor Utrecht een budget van € 2,5 miljoen gereserveerd had, dus in totaal € 5 miljoen. Concreet betekent dit dat er nog € 1 ton resteert voor de overige projecten van de gemeente Utrecht. O.a. wordt rond winkelcentrum Overvecht onderzocht of er op de garagelocatie ontwikkelingen in gang kunnen worden gezet. De overheid hoeft daar zelf niet in te investeren, maar kan wel nagaan of er partners kunnen worden gevonden die op die plek willen gaan ontwikkelen, zodanig dat dit een bijdrage levert aan de kwaliteit van het winkelcentrum. Dat geldt ook voor het Veemarktterrein. Samen met de gemeente wordt onderzocht of daar een CPO ontwikkeling kan worden gestimuleerd. In dat geval kan bv. de Rabobank worden gevraagd een fonds op te richten voor het ondersteunen van CPO initiatieven.

De heer Schipper begrijpt dat de totale pot, zoals in deze voortgangsrapportage is gepresenteerd, inmiddels met € 2,4 miljoen is verminderd. Dat wordt door gedeputeerde De Vries bevestigd.

De heer Driehuijs memoreert dat gedeputeerde De Vries eerder stelde dat de provincie geen subsidies zou gaan uitdelen. Hij vraagt hoe de bijdrage van € 2,4 miljoen aan de stad Utrecht dan moet worden gezien. Is de provincie mede eigenaar geworden van het terrein of is dat bedrag aan de gemeente Utrecht geschonken? Het gaat om een enorm bedrag, een kwart van de middelen die voor dit beleid beschikbaar zijn, en de PvdA heeft op dat punt behoefte aan meer uitleg. Wat hem betreft kan dit niet zomaar met een mededeling worden afgedaan.

Gedeputeerde De Vries wil helderheid scheppen in de middelen die de provincie ter beschikking stelt aan de stad Utrecht. Op pag. 39 van de voortgangsrapportage komt naar voren dat de reservering van € 2,5 miljoen voor de stad Utrecht reeds in de verplichtingen voor de Focus gemeenten is opgenomen. Het bedrag van € 2,4 miljoen voor het defensieterrein is inderdaad fors maar het belang is dan ook erg groot. Het gaat om de ontwikkeling van 2.500 woningen en dat is daarmee de grootste binnenstedelijke opgave uit dit programma. De locatie omvat ook de busremise.

GS vinden dit een verantwoorde investering in dit stedelijke gebied met een grote woningbouwopgave. Er deed zich nu een kans voor. Defensie was na lange onderhandelingen bereid dit gebied te verkopen. Provincie en gemeente zijn samen opgetrokken om die kans ook te pakken. Het heeft 8 jaar geduurd voordat dit project van de grond kwam.

De heer Schipper vraagt nogmaals of de € 2,4 miljoen afgaat van het in de nota genoemde eindsaldo. Gedeputeerde De Vries antwoordt dat het bedrag van € 2,4 miljoen is verwerkt in de € 4,6 miljoen aan verplichtingen. Hij vergiste zich door te zeggen dat het bedrag van de vrije ruimte af zou gaan. Dat is niet zo. In het programma is al eerder een reservering gemaakt voor Utrecht en voor Amersfoort en daarin is ook het bedrag van € 2,4 miljoen opgenomen.

De heer Driehuijs constateert dat de provincie Utrecht een bijdrage heeft geleverd van € 2,4 miljoen ten behoeve van de aankoop van het defensie terrein in de stad Utrecht. Nogmaals vraagt hij wie er nu eigenaar is van dat terrein.

Gedeputeerde De Vries antwoordt dat de provincie de gemeente Utrecht heeft geholpen met een bedrag van € 2,4 miljoen bij de aankoop van het terrein, om de ontwikkeling van de binnenstedelijke locatie aldaar mogelijk te maken. Dat mag als een subsidie worden aangemerkt. Gelet op de woningbouwopgave die daar geprojecteerd wordt, gaat het z.i. om een zeer goede investering voor de toekomst.

De heer Marchal leest bij de verplichtingen een bedrag van € 4,6 miljoen en een reservering van € 2,5 miljoen voor Amersfoort. Daarbij staat dat de betreffende aanvraag in voorbereiding is. Bij Utrecht moet alles nog gebeuren en dat betekent dat daar een reservering in voorbereiding is. Spreker begrijpt het verschil niet tussen verplichting en reservering.

Gedeputeerde De Vries antwoordt dat de provincie Utrecht al langdurig met de stad in gesprek is over aanwending van de € 2,5 miljoen voor de Samenwerkingsagenda; het gaat hier om gelabeld geld voor het defensie terrein. Dit is altijd al als een verplichting opgenomen. Voor Amersfoort is dat alles nog niet duidelijk; daar zijn nog 3 of 4 locaties in beeld en dat vergt nog een concrete uitwerking.

Mevrouw Hoek vraagt welke criteria de provincie hanteert voor het bedrag dat gemeenten uit dit fonds kunnen ontvangen.

Gedeputeerde De Vries antwoordt dat in de kadernota duidelijk is omschreven hoe de middelen worden ingezet. O.a. stond daarin dat zowel Amersfoort als Utrecht een bedrag van € 2,5 miljoen zouden ontvangen. Die verdeling is toen al gemaakt.

Terugkomend op de vraag van de SP over de klushuizen van Mitros, wijst hij erop dat voor deze huizen in eerste instantie sloop aan de orde was. Dat hield in dat de huurders hoe dan ook zouden moeten vertrekken omdat de huizen op de nominatie stonden om gesloopt te worden. Dat uitgangspunt is niet veranderd. Mitros heeft geen middelen om sloop/nieuwbouw te realiseren en wil deze huizen nu in de markt zetten zodat particulieren deze kunnen verbouwen. De huizen krijgen zo een tweede leven. Daar is niets op tegen.

De heer Schipper wijst erop dat de mensen in slechte woningen wonen met slecht onderhoud en slechte energielabels. Nu moeten ze verhuizen naar duurere woningen, in feite voor de hoofdprijs. De vraag is of GS deze ontwikkeling gewenst vinden.

Gedeputeerde De Vries meent dat wanneer de mensen in deze huizen zouden blijven, er jarenlang weer geen onderhoud wordt gepleegd. Dan woont men tegen een lage huur in een waardeloos huis. Hij vindt dat geen gewenste optie. Achterstallig onderhoud plegen was niet de bedoeling omdat deze huizen zouden worden gesloopt. Wat hem betreft moet Mitros de kans krijgen om de sloopwoningen een tweede leven te geven. Daarbij moet richting Mitros wel worden gecommuniceerd dat de

huidige huurders zodanig worden behandeld, dat ze een gelijkwaardige woning kunnen terugvinden met een huur die binnen hun bereik is. Dat zou wat hem betreft een randvoorwaarde moeten zijn. Hij is graag bereid dat zo met Mitros op te nemen.

De VVD ging in op wonen en zorg en vroeg aandacht voor andere zorgprojecten. Spreker denkt in dat opzicht dan met name aan collectief particulier opdrachtgeverschap. Dat instrument kan goed werken. Ouderen kunnen dan gezamenlijk een complex organiseren, dat kan in een bestaand zorgcomplex zijn of in een nieuwbouwcomplex. De provincie is bereid en in staat dergelijke initiatieven te ondersteunen, ook in de wat kleinere kernen.

De fractie van 50 PLUS stelde een vraag over de Planetenbaan in Stichtse Vecht. De provincie levert voor dat project procesondersteuning en kennis. Wellicht kunnen er ook financiële experts worden ingezet om te analyseren hoe er een betaalbaar plan tot stand kan komen.

De heer Driehuijs vraagt nogmaals of de bijdrage van de provincie ad € 120.000 voor een lokaal fonds in Wijk bij Duurstede ook op andere plekken mogelijk is, bv. om initiatieven voor starters te stimuleren. Ook vraagt hij een toelichting op het beleid ten aanzien van de doelgroepen ouderen en starters op de woningmarkt.

De heer Schipper vraagt of deze commissie de samenwerkingsovereenkomst met de gemeente Utrecht kan ontvangen.

Gedeputeerde De Vries zegt dat toe. Het gaat om een openbaar document.

Hij vervolgt op de vraag van de PvdA dat de provincie geen echt doelgroepenbeleid voert. Het gaat om maatwerk aanpak en kansen die zich voordoen. Dan worden de mogelijkheden voor starters en voor ouderen verkend. Er is wel specifiek aandacht voor doelgroepen maar niet specifiek in een beleid.

De heer Driehuijs vindt dat jammer. De PvdA hecht wel aan een doelgroepenbeleid. Spreker verwijst naar het Fonds uitplaatsing hinderlijke bedrijven dat nog € 2 miljoen bevat. Kennelijk is één van de speerpunten in het beleid het verplaatsen van benzinstations. Dat kan worden gekoppeld aan het terugbouwen van woningen voor bepaalde doelgroepen. De provincie is in staat om duidelijke voorwaarden te koppelen aan het leveren van financiële bijdragen.

Gedeputeerde De Vries antwoordt dat de uitkoop van een tankstation ook te maken heeft met de herinvestering van het tankstation op een andere locatie. Er moet een businesscase worden gerealiseerd. De provincie levert een bepaalde bijdrage aan een uitkoop maar ook andere spelers moeten een bijdrage leveren, zoals een gemeente en de eigenaar. Dat maakt de marge waarbinnen moet worden geopereerd vaak smal en dat biedt weinig ruimte voor aanvullende eisen. Overigens gaat het niet alleen om tankstations maar ook om de verplaatsing van een nertsenfarm. Het gaat om de verplaatsen van objecten die belemmerend zijn voor woningbouwontwikkeling. Het fonds is één van de meest succesvolle instrumenten van de provincie en daar is hij tevreden over.

De heer Driehuijs vindt dat geen reden om achterover te leunen. De gedeputeerde laat in het midden of er na verplaatsing van een tankstation villa's moeten worden gebouwd of andersoortige woningen. Er kan z.i. wel degelijk op andere doelgroepen worden ingezet.

Gedeputeerde De Vries benadrukt nogmaals dat het altijd om maatwerk aanpak gaat, zoals overigens ook in de kadernota is beschreven. Dat is sterk afhankelijk van een locatie en het noodzakelijke verdienmodel. Een generieke aanpak in deze is niet mogelijk.

De heer Driehuijs wil toch stipuleren dat de gedeputeerde in het midden laat wanneer dat passend is. Er wordt maatwerk betracht maar de vraag is voor wie. GS geven € 11 miljoen uit en de PvdA staat op het standpunt dat men daar ook iets voor terug mag krijgen.

Gedeputeerde De Vries antwoordt dat dit ook het geval is, immers, men krijgt daar nieuwe woningen voor terug. Dan kan een woning met zorg zijn, maar soms ook een duurdere woning. Zo wordt per locatie bezien wat de beste oplossing is. Dat heet maatwerk.

Voorts licht hij toe dat het CPO fonds samen met de Rabobank is opgezet. Dat blijkt ook goed in de praktijk te functioneren. Hij wil dat graag verder samen met banken en gemeenten verder gaan uitrollen om meer projecten in de provincie te kunnen ondersteunen.

De heer Schaddelee wil graag een suggestie doen voor een werkbezoek. In de bijlage staat dat er in het kader van de wasstraat projecten worden opgezet in Nieuwegein en in Houten, nl. herontwikkeling van leegstand. Hij wil dat graag aandragen voor een werkbezoek.

De heer Marchal vraagt of het CPO fondsom een revolverend fonds gaat. Eerder heeft de gedeputeerde laten weten niets te voelen voor startersleningen. Wat is het principiële verschil tussen dit fonds en een starterslening?

Gedeputeerde De Vries beaamt dat het om een revolverend fonds gaat. Een starterslening is feitelijk een extra subsidie voor de aankoop van een woning. Met het CPO fonds wordt een ontwikkeling van meerdere woningbouwprojecten gestimuleerd en dat geeft een extra impuls. Ook is het een goede zaak dat dit gebeurt in gezamenlijkheid met een bank, gemeente en provincie. Dat is de kracht van het CPO fonds.

Voorts laat hij weten dat er op de termijnagenda een aantal toezeggingen staat ten aanzien van de woningmarkt. Hij wil graag met deze commissie concluderen dat deze toezeggingen met deze voortgangsrapportage beantwoord zijn. Voorts merkt hij op dat de provincie het subsidieplafond heeft verhoogd van € 4,5 naar € 9 miljoen voor wat betreft de verdeling van verordeningsgelden, procesmiddelen en participatiemiddelen.

De voorzitter vindt het teveel gevraagd om op voorhand te concluderen dat de acties ten aanzien van de woningmarkt uit de termijnagenda met deze voortgangsrapportage afgehandeld zouden zijn. De commissie krijgt de gelegenheid om daar bij de behandeling van de termijnagenda in de volgende vergadering op terug te komen.

Wat betreft het werkbezoek van deze commissie in het najaar, stelt gedeputeerde De Vries voor daar in de volgende vergadering op terug te komen. Overigens vindt hij de suggestie van de ChristenUnie een goede. Graag hoort hij ook andere suggesties.

De heer Driehuijs doet de aanbeveling ook een werkbezoek te organiseren naar een project dat niet soepel verloopt, juist om kennis te nemen van de problematiek aldaar.

Mevrouw Hoek doet de aanbeveling om een gecombineerd werkbezoek te brengen aan drie interessante projecten in Amersfoort, nl. de Zonnehof, de Kop van Isselt en het Oliemolenkwartier.

Afgesproken wordt dat deze suggesties in de volgende vergadering zullen terugkomen.

10. Statenbrieven en ingekomen stukken die ter informatie worden aangeboden

10.1 Statenbrief cultuurpacten

10.2 Regio Randstad jaarrekening 2013 en bericht Europa.

11. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter deze vergadering.